

Standardy ochrony małoletnich w podmiocie leczniczym Medinorm

Działając na podstawie art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jedn. Dz. U. 2023, poz. 1304) wprowadza się „Standardy ochrony małoletnich w podmiocie leczniczym Medinorm

Sekcja I. Postanowienia ogólne i definicje

1. Niniejsze „Standardy ochrony małoletnich” (zwane dalej „Standardami”) określają zasady i procedury postępowania zapewniające bezpieczne relacje pomiędzy Małoletnimi, a personelem podmiotu leczniczego Medinorm oraz zasady postępowania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia krzywdzenia Małoletniego.
2. Standardy obowiązują wszystkich członków personelu, pacjentów, osoby towarzyszące pacjentom, w szczególności rodziców, opiekunów prawnych i faktycznych, a także inne osoby przebywające na terenie zakładu leczniczego.
3. Użyte w niniejszych „Standardach ochrony małoletnich” pojęcia oznaczają:
 - 1) Standardy – niniejsze Standardy ochrony małoletnich;
 - 2) Centrum – podmiot leczniczy Krakowski Zespół Zdrowia Psychicznego MEDINORM Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Plac Emila Serkowskiego 10 30-512 Kraków nip 6762118996 KRS 16741
REGON 357059583
 - 3) Małoletni – osoba, w tym pacjent, która nie ukończyła 18. roku życia;
 - 4) Niebieska Karta – procedura „Niebieskiej Karty”, o której mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jedn. Dz. U. 2024, poz. 424)
 - 5) Rejestr – Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, o którym mowa w ustawie z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jedn. Dz. U. 2023, poz. 1304 ze zm.);
 - 6) K.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1967 r. Kodeks karny (tekst jedn. Dz. U. 2024, poz. 17 ze zm.);
 - 7) K.r.i.o. – ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn. Dz. U. 2023, poz. 2809 ze zm.);

- 8) Opiekun prawny – osoba sprawująca opiekę nad Małoletnim na podstawie obowiązku ustawowego, w tym rodzic lub inny przedstawiciel ustawowy;
 - 9) Opiekun faktyczny – osoba sprawująca faktyczną opiekę nad Małoletnim, pomimo braku obowiązku ustawowego;
 - 10) U.p.n. – ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600 ze zm.);
 - 11) Pracownik – osoba wykonująca lub zamierzająca wykonywać obowiązki zawodowe w zakładzie leczniczym w ramach stosunku pracy lub stosunku cywilnoprawnego, w tym w szczególności umowy zlecenia, kontraktu B2B lub umowy wolontariatu;
 - 12) Krajowy Rejestr Karny – Krajowy Rejestr Karny, o którym mowa w ustawie z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. 2023, poz. 1068 ze zm.)
 - 13) Koordynator – koordynator podmiotu leczniczego [***];
4. Za wdrożenie, realizację i nadzór nad wykonywaniem Standardów odpowiada Koordynator lub osoba przez niego upoważniona na piśmie. Postanowienia Standardów dotyczące Koordynatora stosuje się odpowiednio do osoby upoważnionej, o której mowa w zdaniu poprzedzającym.

Sekcja II. Bezpieczne relacje pomiędzy małoletnim a personelem. Zachowania niedozwolone

1. Rekrutacja personelu

1. Do wykonywania obowiązków zawodowych w podmiocie leczniczym, w tym w szczególności w zakresie kontaktów z małoletnimi, dopuszczone są wyłącznie Pracownicy, których dane nie zostały ujawnione w Rejestrze oraz niekarane za przestępstwa określone w rozdziałach XIX, XXV oraz art. 189a i art. 207 K.k. oraz przepisach u.p.n. lub za odpowiadające im przestępstwa przewidziane w przepisach prawa obcego.
2. Przed dopuszczeniem Pracownika do wykonywania obowiązków zawodowych, a w przypadku zatrudnienia w ramach stosunku pracy, przed jego nawiązaniem, Koordynator:
 - a. uzyskuje informację, czy dane Pracownika zamieszczone są w Rejestrze;
 - b. żąda od Pracownika przedłożenia informacji z Krajowego Rejestru Karnego, a w przypadku Pracowników będących obywatelami innego państwa – informacji z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.

3. Przed nawiązaniem stosunku pracy lub rozpoczęciem wykonywania czynności zawodowych w przypadku stosunku cywilnoprawnego Pracownik zobowiązany jest złożyć oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedłożyć informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, zgodnie z **załącznikiem nr 1** do Standardów.
4. W przypadku, gdy prawo państwa obcego nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa, a w przypadku braku takiego rejestru – oświadczenie, zgodnie z **załącznikiem nr 1** do Standardów.

2. Relacje pomiędzy personelem a Małoletnim

1. Personel Centrum buduje relacje z Małoletnimi z poszanowaniem ich praw oraz dóbr osobistych, w tym prawa pacjenta oraz prawa do intymności i prywatności.
2. Przed udzieleniem świadczenia zdrowotnego Małoletniemu oraz w trakcie jego udzielania Pracownik zobowiązany jest:
 - a. udzielać Małoletniemu w sposób przystępny i zrozumiały niezbędnych informacji o celu, przebiegu oraz możliwych następstwach świadczenia zdrowotnego;
 - b. zapewnić udzielanie świadczenia zdrowotnego w warunkach zapewniających poszanowanie intymności Małoletniego;
 - c. zapewnienie obecności rodzica, opiekuna prawnego lub opiekuna faktycznego oraz udzielanie im niezbędnych informacji dotyczących stanu zdrowia Małoletniego;
 - d. zadbać, by rodzic, opiekun prawny lub opiekun faktyczny nie utrudniał procesu udzielania świadczeń zdrowotnych (np. poprzez straszenie dziecka);
 - e. reagować na wszelkie przejawy agresji fizycznej lub werbalnej wobec Małoletniego, w tym również ze strony rodziców, opiekunów prawnych lub opiekunów faktycznych;
 - f. odmówić lub zaprzestać udzielania świadczeń zdrowotnych w przypadku, gdy z okoliczności, w tym zachowania Małoletniego lub osób mu towarzyszących, wynika, że udzielenie świadczenia może wywołać lub zwiększyć krzywdę Małoletniego, a względy zdrowotne się temu nie sprzeciwiają.

3. Zabronione są:

- a. naruszanie integralności cielesnej Małoletniego w sposób i w zakresie nieuzasadnionym celem świadczenia zdrowotnego;
- b. wszelkie zachowania mogące budzić lęk, upokorzenie lub poczucie wstydu Małoletniego;
- c. wprowadzanie Małoletniego w błąd co do zakresu, celu i następstw udzielanych świadczeń zdrowotnych;
- d. dyskryminowanie Małoletniego z jakichkolwiek przyczyn, w tym ze względu na wiek lub stopień rozwoju;
- e. bagatelizowanie zgłaszanych przez Małoletniego potrzeb lub symptomów (np. bólu, lęku);
- f. utrwalanie, rozpowszechnianie i jakiegokolwiek wykorzystywanie wizerunku Małoletniego bez uprzedniej pisemnej zgody jego przedstawiciela ustawowego.

3. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

1. Centrum nie udostępnia Małoletnim możliwości korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.
2. Wszelkie przypadki niedozwolonego korzystania przez Małoletniego z sieci Internet przy wykorzystaniu sieci teleinformatycznej Centrum, Pracownicy zobowiązani są zgłaszać Koordynatorowi.

Sekcja III. Zasady podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

1. Krzywdzeniem Małoletniego są wszelkie przejawy przemocy fizycznej, psychicznej, ekonomicznej, seksualnej wobec Małoletniego, niezależnie od miejsca popełnienia, czasu trwania, intencji sprawcy, a także skutków i rozmiarów krzywdy wyrządzonej Małoletniemu. W szczególności za przejawy krzywdzenia Małoletniego uznaje się:
 - a. naruszenie integralności cielesnej Małoletniego, w tym uszkodzenie ciała, naruszenie czynności narządu ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia;
 - b. poniżanie, upokarzanie lub ośmieszanie Małoletniego;
 - c. groźby kierowane wobec Małoletniego;
 - d. praktyki manipulacyjne wobec Małoletniego;
 - e. uniemożliwianie lub utrudnianie zaspokajania przez Małoletniego podstawowych potrzeb życiowych (np. wyżywienie, ubranie, schronienie, edukacja);

- f. dyskryminowanie Małoletniego z jakichkolwiek przyczyn.
2. W przypadku podejrzenia krzywdzenia Małoletniego lub uzyskania informacji o krzywdzeniu Małoletniego, Pracownik zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o tych okolicznościach Koordynatora lub osobę go zastępującą. Informację należy przekazać w sposób zapewniający bezpieczeństwo i poufność danych oraz zabezpieczyć je przed dostępem osób nieuprawnionych.
 3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 Pracownik, który powziął podejrzenie o krzywdzeniu małoletniego lub uzyskał informację o krzywdzeniu, zobowiązany jest sporządzić pisemną informację zawierającą w szczególności:
 - a. imię i nazwisko Pracownika,
 - b. imię i nazwisko Małoletniego;
 - c. imię i nazwisko oraz dane kontaktowe opiekunów prawnych albo opiekunów faktycznych Małoletniego;
 - d. datę stwierdzenia okoliczności, o których mowa w ust. 1;
 - e. opis stwierdzonych okoliczności;
 - f. datę sporządzenia informacji;
 - g. wskazanie osoby, której udzielono informacji o okolicznościach, o których mowa w ust. 1.
 4. W przypadku, gdy okoliczności, o których mowa w ust. 2, zostały stwierdzone w trakcie lub w związku z udzielaniem Małoletniemu świadczeń zdrowotnych, Pracownik udzielający świadczeń dokonuje stosownej wzmianki w dokumentacji medycznej Małoletniego pacjenta.
 5. Na podstawie informacji, o których mowa w ust. 2, Koordynator lub osoba go zastępująca dokonuje weryfikacji uzyskanych informacji w szczególności poprzez:
 - a. rozmowę z Pracownikiem;
 - b. rozmowę z Małoletnim - w miarę możliwości oraz z uwzględnieniem wieku i stopnia rozwoju Małoletniego,
 - c. rozmowę z rodzicami, przedstawicielami ustawowymi lub opiekunami;
 - d. weryfikację dokumentacji, w przypadku gdy okoliczności, o których mowa w ust.1, zostały udokumentowane i znajdują się w dyspozycji Koordynatora;

- e. zasięgnięcie, w miarę możliwości, opinii psychologa, prawnika lub innych ekspertów – pod warunkiem zapewnienia poufności danych Małoletniego oraz zobowiązania ww. osób do zachowania tajemnicy zawodowej.
6. Po dokonanej weryfikacji Koordynator podejmuje decyzję o ewentualnym zainicjowaniu postępowania (postępowań) formalnoprawnego, w szczególności złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa lub zawiadomienia właściwego sądu opiekuńczego.
7. W przypadku podejrzenia, że osobą odpowiedzialną za wyrządzenie krzywdy Małoletniemu jest Pracownik, Koordynator niezwłocznie, niezależnie od pozostałych czynności podejmowanych w celu wyjaśnienia okoliczności sprawy, niezwłocznie odsuwa Pracownika od procesu udzielania świadczeń zdrowotnych Małoletniemu i zapewnia, by Pracownik nie miał pozostawać w kontakcie z Małoletnim do czasu wyjaśnienia sprawy. W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym Kierownik wszczyna wewnętrzne postępowanie wyjaśniające w celu ustalenia podstaw i zakresu ewentualnej odpowiedzialności Pracownika oraz podjęcia dalszych działań prawnych wobec Pracownika, niezależnie od czynności podejmowanych w celu ochrony Małoletniego.
8. Podejmując czynności, o których mowa w niniejszej sekcji Koordynator zobowiązany jest zapewnić, by postępowanie sprawdzające prowadzone było w sposób nienaruszający prawnie chronionych dóbr Małoletniego oraz innych osób, w tym w szczególności z zachowaniem bezpieczeństwa i poufności danych, a także zadbać, by dokonywane czynności w żaden sposób nie naruszały dobrostanu psychicznego Małoletniego.

Sekcja IV. Zasady postępowania i osoby odpowiedzialne za inicjowanie postępowań prawnych:

1. W przypadku podejrzenia, że okoliczności stwierdzone w trybie określonym w Sekcji III mogą stanowić przestępstwo na szkodę Małoletniego, Koordynator zawiadamia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa właściwą jednostkę organizacyjną prokuratury.
2. Wzór zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa stanowi **załącznik nr 2** do Standardów.
3. W przypadku podejrzenia, że dobro Małoletniego może być zagrożone Kierownik zawiadamia o takiej okoliczności sąd opiekuńczy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania Małoletniego.
4. Wzór zawiadomienia sądu opiekuńczego stanowi **załącznik nr 3 do Standardów**.
5. Kierownik podmiotu leczniczego jest odpowiedzialny za wszczęcie procedury Niebieskiej Karty.

Sekcja V. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. W przypadku ujawnienia krzywdzenia Małoletniego zgodnie z postanowieniami Sekcji III, Koordynator podejmuje działania w celu ustalenia planu wsparcia Małoletniego.
2. Ustalając plan wsparcia Koordynator powinien uwzględniać przede wszystkim dobro Małoletniego oraz uwzględniać jego wolę.
3. Przy ustalaniu planu wsparcia Małoletniego Koordynator może, w miarę możliwości, zasięgać opinii ekspertów, w tym psychologa i adwokata lub radcy prawnego.

Sekcja VI. Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów;

1. Koordynator lub osoba przez niego upoważniona dokonuje przeglądu Standardów i oceny ich stosowania nie rzadziej niż raz na 2 lata w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami prawa.
2. W razie konieczności aktualizacji Standardów, Koordynator lub osoba przez niego upoważniona, zapoznaje personel placówki z treścią zaktualizowanych Standardów.

Sekcja VII. Przygotowanie personelu do stosowania Standardów

1. Koordynator lub osoba przez niego upoważniona zapoznaje personel o treści Standardów niezwłocznie po ich ustaleniu.
2. Każdy z Pracowników zobowiązany jest do zapoznania się z treścią Standardów oraz do ich stosowania. Naruszenie Standardów stanowi ciężkie naruszenie obowiązków Pracownika i może stanowić podstawę rozwiązania umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej.

Sekcja VIII. Zasady i sposób udostępniania małoletnim oraz ich rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

1. Koordynator udostępnia Standardy Małoletnim, Opiekunom prawnym oraz Opiekunom faktycznym do zaznajomienia się i ich stosowania poprzez umieszczenie w miejscu ogólnodostępnym w miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych oraz na stronie internetowej placówki.
2. Wersja skrócona Standardów, przeznaczona dla Małoletnich, stanowiąca **załącznik nr 4** do Standardów, udostępniana jest w sposób określony w ust. 1.
3. W trakcie pierwszej wizyty w zakładzie leczniczym Pracownik punktu obsługi pacjenta/rejestracji informuje Małoletniego, Opiekuna prawnego

lub Opiekuna faktycznego o stosowaniu w placówce Standardów oraz o możliwości zapoznania się z nimi w sposób określony w ust. 1.

Sekcja IX. Przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielanie wsparcia małoletniemu. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. Zgłoszenia o zdarzeniach zagrażających Małoletniemu przyjmuje Pracownik punktu obsługi pacjenta/rejestracji lub Pracownik udzielający świadczeń zdrowotnych Małoletniemu.
2. Ujawnione lub zgłoszone incydenty lub zdarzenia zagrażające dobru Małoletniego przechowywane są w siedzibie Centrum..
3. W przypadku, gdy zdarzenia lub incydenty zagrażające dobru Małoletniego dotyczą udzielanych świadczeń zdrowotnych lub pozostają w związku z ich udzielaniem albo mają istotne znaczenie dla przebiegu procesu diagnostycznego lub leczniczego, Pracownik udzielający świadczeń zdrowotnych dokonuje stosownej wzmianki w dokumentacji medycznej Małoletniego.
4. Dokumentacja dotycząca ujawnionych lub zgłoszonych incydentów i zdarzeń zagrażających dobru Małoletniego przechowywana jest przez okres 10 lat. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 dokumentacja dołączana jest do dokumentacji medycznej i przechowywana przez okres przechowywania dokumentacji medycznej.
5. Po upływie okresu przechowywania dokumentacja jest niszczona w sposób uniemożliwiający identyfikację osób, których dotyczy.

Sekcja X. Postanowienia końcowe

1. Standardy wchodzą w życie z dniem 1 sierpnia 2024 r.
2. Każdy Pracownik zobowiązany jest do zapoznania się ze Standardami i do ich stosowania.
3. Wszelkie zmiany do Standardów wprowadza Koordynator. Postanowienia pkt 2 stosuje się odpowiednio.

Katowice 27.07.2024

(miejscowość, data)

Podpisy

Załączniki:

1. Wzór oświadczenia;
2. Wzór zawiadomienia o przestępstwie ;
3. Wzór zawiadomienia sądu opiekuńczego;
4. Skrócona wersja Standardów.